

TØSEKAMPEN

1953-1970

FORORD

Min opvækst som dreng i 1950'erne gav mig mange negative ord for det at være følsom, og jeg har længe haft behov for at sætte nye ord på især det at være 'tøset'. Derfor har jeg ikke fyldt side op og side ned med alt det gode fra min barndom. Jeg har ikke skrevet om trygheden, om solbeskinnede sommerminder, eller om vintre med sne, 'sutte appelsiner' og varm kakao. Jeg har derimod forfulgt alt det, der i mine forældres og min egen optik var 'privat'. Endelig færdig med mit navlepillende selvstudium forstår jeg, at seksualitet og kønslighed har mere end to sider. Jeg forstår, at der er mere end bare hankøn og hunkøn. Nok er vi fysisk forudbestemte i forhold til køn, men psykisk kan vi forandres. Følsomheden har mange nuancer og er ikke bare hankøn eller hunkøn, sort eller hvid. Jeg ved nu, at meget af det, jeg ikke vidste om mig selv eller ikke ville vide af, altid har forfulgt mig som dunkle skygger fra mørket.

MORS DRENG

*"Fader vor, du som er i himmelen, helliget være dit navn, komme dit rige.
Ske din vilje på jorden, således som også i himmelen..."*

Jeg bad aftenbøn sammen med mor. Troen på Gud skulle fortrænge al mørket, og med hænderne foldet oven på dynen kunne jeg samtidig heller ikke pille ved 'dilleren'. - *"Nej, led os ikke i fristelse, men fri os fra det onde."* Men mors aftenbøn, som midler imod mørket og mit 'underliv', efterlod mange sære billeder. For når mor havde sagt godnat, og lyset var blevet slukket, forsvandt lyset fra bønningen. Hver aften var jeg nødt til at trække dynen op om ørerne og stirre stift imod loftet på lysstripen inde fra stuen. For ude i mørket lurede uhyrerne, bag skabet, under bordet, bag reolen og under sengen. Det smukke i bønningen til Gud blev ædt af mørket, for selvom jeg bad til Gud, fortrængte Guds lys ikke mørket. Gud var stor, men mørket var større.

Jeg var kun seks år og var endnu ikke begyndt i skole. Når jeg vågnede om morgenen fornemmede jeg hurtigt, om det var hverdag eller søndag. På hverdage kunne jeg nede i gården høre Agnetes far svinge sin klumpfod trin for trin op ad jerntappen til den gangbro over garagerne, hvor han havde sit kurvemagerværksted. Jeg hørte den metallisk skurrende lyd af messinglister, når han åbnede døren til sit værksted, og samme skurrende lyd gentog sig, når han trak døren til efter sig.

Hver dag året rundt legede jeg med de andre nede i gården. Når legen bevægede sig op på gangbroen og kurvemagerværkstedet, sneg jeg mig altid til at kikke ind gennem de snavsede ruder, og hver gang blev mit blik mødt af Agnetes fars mistroiske øjne - et vredt skulende blik, der med rette forventede det værste af os unger i gården. Men en kold forårsdag, hvor der ikke var andre hjemme i gården end Agnete, trak hun mig med op ad trapperne til sin fars værksted. Hun skubbede forsigtigt døren op og spurgte, om vi måtte lege i spanskrørene. Hendes far nikkede. Han løftede ikke blikket fra sit arbejde, men selvfølgelig havde han set os gennem vinduerne, så han vidste, hvem han nikkede ja til. Jeg husker, at jeg på én gang følte mig både bæret og beklemt over hans accept.

Indenfor på kurvemagerværkstedet var en fortættet lugt af opvarmet spanskrør. Jeg havde hjemmefra lært, at man ikke måtte stirre på folk, så jeg prøvede ikke at stirre på den handicappede mand. Men lige dér, sad han, manden med klumpfoden. Han sad på en lille skammel bøjet over en zinkbalje med grumset vand, og jeg så fascineret på flammen fra hans gasbrænder, der slikkede hen over de afmålte stykker spanskrør.

Når et rørstykke var gennemvarmt og gennemvædet, kunne det bøjes. Med sine deformede knæ og kantede hænder bøjede Agnetes far de smidige rørstykker. Han dyppede de varmt sydende rør i zinkbaljen og gentog processen med ild og vand, indtil rørstykket havde præcis den form, det skulle have.

Jeg gængede med Agnete på lageret af spanskrør, men jeg var selvfølgelig mest optaget af Agnetes far og måden, hvorpå han forvandlede de stive rør til svungne møbler. Pludselig blev han vred. Han havde åbenbart mærket mine nysgerrige øjne på sig i lang tid, og han brød sig bestemt ikke om at blive begloet. - "UD," råbte han. Og dette "UD" var det eneste ord, jeg nogensinde hørte fra kurvemagerens vredt sammenknæbne mund.

Agnete blev mopset. Hun stillede sig mut an foran sin far, og hendes let udstående øjne blev hurtigt for meget for faren. Han fiskede sin pung op af lommen og kastede et par småmønter ud på gulvet. Det føltes som om, han ville betale af på en ubetalelig gæld. Den handicappede mand havde gennem mit blik set sig selv, og han brød sig ikke om, hvad han så. Han blev nødt til at smide os ud, og det var som om, han med sine småmønter ville undskylde sit pinlige handicap og undskylde for sit dårlige temperament.

Efterfølgende købte Agnete snolder hos bageren. Snolder, som jeg glædeligt åd det meste af! For Agnete var bunden af kammeraterne i gården, og det var den pris, hun måtte betale.

Agnete lugtede alt for varmt og alt for sødt. Hendes hår og hendes tøj lugtede af vådt opvarmet spanskrør, præcis som der lugtede på hendes fars værksted. En alt for påtrængende lugt, der mindede om lugten af varmt tis. Og ligesom hun blev købt af sin far, kunne hun købes af alle andre. For en 5-øre trak hun gerne kjolen op og satte sig i en vandpyt, og for 25 øre kunne man få hende til at æde en regnorm. Der var også andre lege med Agnete nede i kælderrummene, som kostede mere, men dem måtte jeg ikke være med til. "Det er kun for de store drenge," forklarede Agnete, og det syntes jeg var dybt uretfærdigt. For faktisk var jeg et helt år ældre end hende.

Agnetes mor så man sjældent. Hun var tilsynsførende ved et rengøringsfirma; en udearbejdende dame som de hjemmegående fruer i karréen talte ondt om. - "Ja, hvorfor mon en sund og rask kvinde som hende har giftet sig med en så handicappet mand?" spurgte fruene i karréen. Men hos os lukkede min far hurtigt ned for al ond snak om kurvemagerfamilien. Min far havde kendt kurvemageren fra dengang, de begge var unge og ugifte. Far kunne fortælle, at kurvemageren, trods sit handicap, faktisk havde været en ret sportstrænet fyr. En frisk fyr, der kunne imponere pigerne med vovede udspring fra kystpromenaden.

Med far som rollemodel lærte jeg, at man aldrig skulle sige alt, hvad man tænkte. - "En rigtig mand opfører sig anstændigt. Det er kun tøser og den slags, der plaprer ud. - Hvis du ikke har noget godt at sige om andre, så ti stille," sagde min far.

Min far lagde en ære i, at ingen skulle mærke, hvad han tænkte og følte. Lugten af min far var lugten af tweetklædt ro, tilsat lugten af det skrubbemiddel, han gjorde sine hænder perfekt rene med, inden han kom hjem fra fabrikken.

Jeg hørte aldrig min far og mor skændes. Den eneste gang, jeg så min far vred, var, da jeg som helt lille havde plasket min ske ned i tomatsuppen, mere end én gang! Jeg havde haft stor æstetisk fornøjelse af at se den røde suppe sprøjte ud over den hvide dug. Men pludselig fornemmede jeg min fars vrede. Overrasket vendte jeg mig mod ham - og bang - faldt en tung lussing, lige på min lille næse.

Jeg skubbede stolen væk og flygtede hen bag lænestolen, men det blødte voldsomt, og forsigtigt kaldte jeg på mor. Mor blev vildt oprevet, da hun fandt sin lille dreng smurt ind i blod. Da hun trak mig frem, så jeg for første og eneste gang min far 'bragt ud af fatning'. Han sad som forstenet, og jeg så i min fars formørkede blik, at han ikke evnede at sige hverken undskyld eller andre trøstende ord.

Intuitivt forstod jeg hans dilemma. Fars autoritet var bragt i fare. Han var fanget i sin far rolle, og jeg blev ked af det på hans vegne. Det var synd for far, at han måtte slå! Så jeg sørgede for aldrig igen at skulle se hans vrede.

I modsætning til far var min mor nem at læse. Hun fik hektiske røde pletter på halsen, når hun blev vred. Min mors vrede lugtede sødt og febrilsk på én gang. Alt for sødt, syntes jeg. Og kom man ikke væk i tide, dannede der sig vrede slimtråde mellem hendes malede læber. Mor havde 'dyret' i sig.

Far sagde, at nogen mennesker ikke kunne styre deres temperament, og han påpegede, at vi skulle opføre os ordentligt for ikke at såre mor. Far lod forstå, at en rigtig mand måtte bære over med kvinder og alle andre, der ikke kunne styre sig.

Med min far som rollemodel tilstræbte jeg at opnå kontrol og selvkontrol. Hvis det trak op til slagsmål i gården, var jeg den første, der tøffede af. Jeg lærte at undgå konfrontation. Jeg lærte at lægge afstand til problemerne for at bevare overblikket. - "En mands bedste egenskab er at opføre sig civiliseret," sagde min far. Men inden i mig voksede en spirende tvivl. Det var trygt at være som far; anonym og grå, men der manglede ligesom noget. Jeg ejede ikke fars evne til selvkontrol. Og med tiden fik jeg en fornemmelse af, at opdragelsen derhjemme gjorde mig tam. Selvkontrol gjorde folk 'ordinære'. Med sin selvkontrol var far i virkeligheden mere ordinær, end han ellers til tider beskyldte min mor for at være.

Jeg havde svært ved at finde ind i rollen som dreng og mand. Faktisk kunne jeg bedre forstå min mor end far. Jeg husker, hvordan jeg sammen med min kammerat Finn engang legede bjergbestigere i far og mors klædeskab. Pludselig skred bjerget, og alle hylderne i skabet brast. Men næsten inden braget dødede ud, havde Finn og jeg søgt tilflugt under far og mors seng. Vi var helt sikre på, at min mor ville komme farende, hvilket hun selvfølgelig også gjorde!

Jeg nægtede at komme frem fra vores skjul, før mor lovede, at hun ikke ville slå. Det lovede hun, hvorefter jeg modvilligt lod mig trække ud. Og selvfølgelig svingede mor mig alligevel en sviende lussing. – "Jamen mor, du lovede jo," peb jeg og tog mig til kinden, men jeg forstod godt, at mor måtte hævne sig for det ødelagte skab! Jeg forstod følelsesmæssigt min mors frustration.

Når far var hjemme, og mor fik 'spidser i øjnene', behøvede far kun at rømme sig og sige: - "Så stopper vi her!" Hvorefter mor blev tavs og forlegen; til tider fornærmet. Jeg så 'dyret' i mor titte frem, men hendes forlegenhed eller fornærmethed var uden betydning. Det eneste, der betød noget, var, at dyret i mor blev tæmmet. Selvfølgelig var det også vigtigt, at mor tilgav far, men det gjorde hun. For som hun sagde: - "En kvindes kærlighed er tilgivelse, og din far er, når alt kommer til alt, en gentleman."

Bag min mors skørter kunne jeg studere, hvordan andre kvinder talte om deres mænd. Fru Bagermester Dit og Fru Slagtermester Dat. Jeg kan høre deres stemme henover tørresnorene, og jeg kan se for mig, hvordan min mor suger til sig af de andre fruers erfaringer. – "Min mand bryder sig bestemt ikke om, at jeg ligger på ryggen, når han kommer hjem," skrydede bagerfruen. "Men præsenterer jeg ham for en saftig bøf, så ved jeg, hvor jeg har ham." Den bemærkning fik slagterfruen til at bryde ud i en skinger latter, og bag mors skørter undrede jeg mig over, hvorfor bagerfruen lå på ryggen med en saftig bøf. Hvorfor ikke slagterfruen?

Jeg forstod ikke damernes snak, men jeg forstod, at man skulle holde sig langt væk fra den slags skråsikre damer. Samtidig måtte jeg beundre, at min far mødte respekt hos de selvsamme damer. Der var et eller andet i måden, hvorpå far hver dag punktligt passede sine pligter, som skabte respekt. Damerne havde respekt for det pligttopfyldende hos far. De respekterede den pligt, som min far efterlevede ved at være ordentlig som far og forsørger.

Jeg ville også gerne være både ordentlig og rigtig - en rigtig mand! Og som rigtig mand måtte jeg afprøve misgerninger, der satte manderollen i perspektiv. Vi pillede svingkøllerne af fluer for at se dem vælte forvirret rundt i luften. 'Rigtige drenge' holdt 'vovhunde' i tændstikæsker. Fluer, hvor vingerne og det midterste par ben var pillet af. Men det mere omsorgsfulde 'a la mor' var alligevel stærkere. Jeg holdt mest af de lege, hvor pigerne førte an. Begravelsesritualer for eksempel. Smukke ceremonier, hvor døde fugleunger blev begravet i cigarkasse med blomster og fløjlsbånd.

Jeg kom i tvivl med mig selv. Jeg kom i tvivl om berettigelsen af min fars, "så stopper vi her"! Var mænds overgreb på følelseslivet berettiget? Hvorfor tilgav min mor far? Med hvilken ret gjorde denne mand sig til dommer over rigtige og forkert?

Men sådan var 1950erne. Mænd, der passede deres pligter og holdt følelserne for sig selv, var rollemodeller for både drenge og piger. Følelserne og det følelsesladede blev alene tilskrevet kvinderne. Jeg voksede op i en verden, hvor mænd per definition var de fornuftige. Udadtil var det mændene, der påtog sig al ansvaret, og dermed havde manden retten på sin side. - 'Hold hovedet koldt og bevar overblikket' var den gældende strategi i mænds verden. Mænd havde kontrol. Kvinder manglede kontrol; de manglede selvkontrol, og med mangel på selvkontrol var kvinderne sat uden for indflydelse.

Med tiden blev jeg klar over, at jeg voksede op i en verden, hvor mænd gennem årtusinder havde udøvet en ekskluderende praksis. En praksis, der bevidst eller ubevidst placerede mænd og maskuline synspunkter i centrum for al kulturel forståelse. En mandsdefineret kristendom havde tilsvarende taget monopol på alle store følelser. Alt fra fødsel over kærlighed mellem mand og kvinde og til dødens ritualer lå prædefineret i

den androcentriske kristendom. Jeg levede i en verden, der tolkede følsomhed ud fra darwinismens princip om 'survival of the fittest'. Drengene skulle hærdes for deres eget bedste. Livet var en kamp, hvor kun de bedst egnede nåede til tops. Alle andre måtte bukke under, eller i det mindste bukke høfligt.

I 1950'erne var det ikke længe siden, at krigen mod Nazityskland var afsluttet. Wiener- og Weimarkulturen havde tabt. Når mænd i 1950'erne mødte hinanden på gaden, lattede man ikke længere pligtskyldigt på hatten. Man afgav i stedet en lille kæk honnør. Omgangsformerne mellem mænd var kommet under indflydelse af det sejrende engelske aristokrati. Et aristokrati klædt i knickers, hvor man gjorde honnør, som i spejderbevægelsen, med Baden Powell i spidsen - 'tjikerlikker tjikerlikker tjav tjav tjav', og man forherligede stadig den store befrier, Marskal Montgomery - helten over alle helte.

Men jeg havde bare ikke det rette maskuline fundament. Jeg forstod essentielt set ikke min fars kampe og dilemmaer. Jeg havde 'følelserne i klemme' ligesom min mor. Og da jeg kom et halvt år i børnehaven, for at skulle socialiseres inden det kommende skoleliv, gik alting helt galt. I børnehaven dominerede en hård kerne af heldagsdrengene legepladsen. Jeg skulle som 'halvdagsdengse' bestå manddomsprøven på legepladsen. Jeg blev trukket ind i et legehus. Et par af heldagsrødderne holdt mig, imens lømlen over alle lømler, Stig, greb fat i mit hår og med sine sandede fingre udsøgte sig et enkelt hår, som han hev ud - og så lige et til!

Rødderne slap mig med trusler om, at hvis jeg sladrede, fik jeg bank. Fra da af vidste jeg, at jeg aldrig kunne blive en rigtig dreng. Jeg søgte beskyttelse i nærheden af børnehavelærerinden og pigerne. Jeg måtte kæmpe imod 'den tøsede følsomhed', som fra tidligt af gav mig et lavt selvværd, og reelt savnede jeg den kløgt, der opstår, hvis man får hjælp til at sætte ord på følelser. Jeg savnede følsomheden. Jeg savnede samhørighed, og den afstumpede mandsverden omkring mig skabte et grundlæggende mismod.

50'ernes konforme maskulinitet fostrede drenge som mig. Drengene, der drømte om at finde et hul i virkeligheden. Drengene, der drømte om at slippe ud og slippe fri. At se sig selv fanget under maskulinitetens åg og 'ikke være mand nok' fostrede antiteser - længsel efter forløsning, længsel efter eventyr. Men gudskelov lå der også i min kristne opvækst en ureligiøs fortælling; en spæd fortælling om frihed og retfærdighed, som senere skabte grundlag for mit oprør mod den maskuline overmagt.

****

Da jeg blev syv år og startede i skolen, åbnede der sig en ny verden af grufulde eventyr. Jeg oplevede, at der i alle klasser på skolen var konger og dronninger, der holdt hof, og til tider en hofnar eller to.

Kongerne og dronningerne havde hver deres skare af tilbedere - kongerne deres tro væbnere, og dronningerne deres fnisende kor af fortrolige hofdamer. Og som i alle eventyr var der også de mere triste skæbner; en underverden af almindelige vanskabninger, en anonym hob kaldet 'rosset', og bag rosset - uden for alle regler - trolde. Trolde, som ingen 'ordentlige mennesker' ville have med at gøre.

Jeg fandt hurtigt min plads som tro væbner for klassens konge, Franz Victor. Franz kunne det meste. Han var dygtig i alle fag og bedst af alle til fodbold. Franz var begavet med talenter, der gav ham en naturlig ret til at definere, hvem der var rigtig, og hvem der var forkert.

Efter et par lykkelige år som væbner for Kong Franz, fornemmede jeg imidlertid, at vores konge var begyndt at interessere sig lidt for meget for det modsatte køn. Han begyndte at se på sine muligheder hos klassens dronning. Og selvfølgelig var det nærliggende, at Kong Franz pålagde mig, sin tro væbner at bane vejen ved damernes hof. Der var bare det, at jeg absolut ingen forståelse havde for etiketten hos damerne. Jeg fremstod forkert og genert og faldt hurtigt igennem. Og jeg faldt hårdt. For en ny dreng i

klassen, Jørgen Moulskov, syntes fra start at have forstået spillets regler. Jørgen så vores kongens behov og lagde straks an på dronningens mest betroede hofdame. Jørgen inviterede hofdamen i biografen, og gennem den fnisende hofdame banede han vej for kong Franz og klassens dronning - hvilket førte til flere biografture på bagerste række og kys, kys! Og den gode Kong Franz var selvfølgelig ikke sen til at droppe venskabet med mig og i stedet danne alliance med charmøren Jørgen.

Egentlig havde jeg forsøgt mig med at følge en af hofdamerne hjem fra skole, bære hendes taske på min cykel og sådan. Men jeg var ikke i stand til at tage det afgørende skridt, og nu var jeg sat udenfor, stemplet som en der ikke kunne skelne lugten af fiske fra lugten af tis. Jeg forstod mig ikke på kærligheden og måtte se mig selv deplaceret.

På en af vores mange familiecykelture havde jeg ellers langt ude på landet set 'skriften på væggen'. "Gud er Kærlighed", stod der mejslet i sten over porten til et lille kapel. Og til min overraskelse kunne jeg faktisk læse, hvad der stod. Men det var svært at hitte ud af ordene Gud og Kærlighed. Jeg kunne læse og forstå skilte som Bager, Slagter og Købmand. Bageren bagte brød, slagteren solgte kød, og købmanden havde købmandsvarer, men hvad betød 'Gud er Kærlighed'?

Vi havde haft algebra i skolen, og jeg havde lært, at 'hvis A er lig med B, så er B også lig med A'. Så jeg mente klogt, at ordene 'Gud er Kærlighed' kunne vendes om: Hvis Gud er lig med kærlighed, så må kærlighed også være lig med Gud!

Men imidlertid havde jeg set pornobilleder 'og andet smuds', og jeg forstod, at kærlighed også havde noget med porno at gøre. Men pornobladenes billeder af kærlighed lignede mest noget, der burde ligge på disken under skiltet 'slagter'. Så hvis sandheden var, at Gud er kærlighed og kærlighed er Gud, så fandtes der måske en verden af kærlighed uden kød og porno; en mere æstetisk verden. En verden bagved verdenen - 'en begrebernes verden', en anderledes abstrakt, mere sand og kærlig verden.

Derude på landet med den lille blomsterpyntede kirkegård, så det ud til, at kærlighed og død var lidt det samme. Kærligheden på den lille kirkegård var smuk og sørgmodig. Så måske var kærligheden det sted, hvor den virkelige verden og den abstrakte verden mødtes, tænkte jeg. Min hjerneskal åbnede sig for ufattelige abstrakte dimensioner.

Det, jeg kendte til Gud, var gennem min mor og gennem skolens kristendomsundervisning. Mors Gud var ligesom hendes kærlighed omklamrende, og skolens kristne budskab lod sig bedst forstå ved at understrege endelsen 'dom' i kristendom. I skolen var Guds kærlighed på betingelser. Kristendomsundervisningen var en række fortællinger om Guds straf, som lod forstå, at man blev stillet til ansvar til sidst, i døden. Så måske var abstrakt kærlighed og død lidt det samme, tænkte jeg. Og det gav rigtig meget mening på en smuk kirkegård, hvor fuglesangen gik i mol, at abstrahere fra bekymringer, sorg og smerte og søge trøst hos Gud i evig kærlighed og evig hvile.

Med trøsten hos Gud kunne man måske med algebra sige, at 'Gud er Død' eller 'Død er Gud'. Men 'Gud er Død' gav også en helt tredje mening! Jeg blev i tvivl. Jeg blev forvirret. Jeg ville gerne tro på Gud og kærligheden, men var mere tvivlende end troende!

'Hjemme' dengang var med far, mor og min søster i en lille lejlighed, hvorfra man kunne se over gaden til den lokale biograf. Og sent på aftenen med lyset slukket kunne jeg snige mig til at se flokken af større drenge og piger, der vrimlede ud af biografen efter midnatsforestillingen. 'Lømlerne' hang ud i små grupper med en smøg i kæften og de piger, der beundrede de seje fyre mest, var måske så heldige at blive trængt op i en mørk krog, blive kysset og få en hånd ned i trussen!

De scener, der udspillede sig uden for biografen i midnatstimen, fik mig til at se på min egen lille hånd og fornemme en anderledes lugt. Men jeg var bare ikke som lømlerne. Jeg var 'en pæn dreng'. En pæn dreng,

der aldrig ville turde stikke hånden ned i pigernes trusser. Jeg var en dreng, der til daglig gik i knickers og knæstrømper, og der var et enormt spring fra min verden af groft uldstof og den snavsede kløen i bukseelastikken til den verden af blidhed og blødhed, der lugtede af pigetis.

I den anderledes lugt af pigetis var der noget stærkt forførende, og jeg fandt ud af, at jeg kunne forblive i duften af det blide og bløde ved at svøbe mig selv i 'fe tis'. Alene hjemme forsøgte jeg mig med min mors pels og silketørklæder, og smykket i mors fetich og et par juleguirlander blev jeg hurtigt meget lækker!

Feminint feticheret så jeg mig selv onanere foran min mors kropsspejl, og jeg nød mig selv, indtil udløsningen og den efterfølgende skam vældede op i mig. - Nogen kunne komme hjem!

Jeg skammede mig i kristen forstand. Men senere kom alle djævelens fristelser tilbage - fristelsen til at udforske det blide og bløde, fristelsen til skamfuldt at udforske et tøsset iscenesat univers - blidhedens og blødhedens univers.

Efter mit nederlag til charmøren Jørgen Moulskov måtte jeg indse, at jeg alt for længe havde haft alt for travlt med at være ven med 'de rigtige drenge' og aldrig rigtigt havde interesseret mig nok for pigerne. Men nu skulle det prøves af! Det gjaldt min selvrespekt. Så jeg gik efter 'at score'! Jeg gav mig i lag med Hønse-Birthe. Jeg brugte mange eftermiddage med Birthe på gyngen bag familiens hønsehus, inden hun endelig troede på ægte kærlighed og lod sig kysse.

Birthe havde 'togskinner' på tænderne, og alle metaltingene i hendes mund nappede mig i tungen, men det værste var, at Birthe havde været alt for nem at gå til, fordi hun var den lavest rangerende pige i klassen. Og da hun næste dag betroede sine veninder, at hun havde kysset med mig, blev jeg totalt til grin.

Til spot og spe for det gode selskab måtte jeg i al hast søge tilflugt blandt klassens trolde. Jeg blev venner med brødrene Kurt og Stig. Faktisk de to, som havde ført an med at torturere mig i børnehavens legehus. I mit nye venskabelige overmod kaldte jeg endda Kurt for 'kut', og klassen lo. Men blandt trolde var det okay at dumme sig. Hvor dum og pinlig jeg faktisk var, gik først op for mig, da jeg hjemme spurgte mor, hvad kut betød!

På togter med trolde om aftenen forsvandt det pinlige meget hurtigt. Vi brød ind i skurvogne, stjal værktøj og brandfarlige væsker, jagtede ænder i mosen med sømpistol og antændte eksplosive flammer på byggetomter. Troldeflammer, der ville få enhver anden til at tisse i bukserne.

Kurt og Stig, og den nørdede ener Mark, der kunne alt med strøm og alarmer, blev en erstatning for 'det med pigerne'. Jeg satsede på at blive den bedste blandt de værste. Men far og mor gennemskuede min sociale deroute. De greb i hast til familiens opsparing og sendte mig på privatskole.

SURREALISTEN

Nu havde jeg lært lektien, og på første skoledag på min nye skole låste jeg den stærkeste dreng i klassen, Lange Benny, fast i et fejt kvælertag og gav ikke slip, før Benny halvkvalt stønnede "be-be". På anden dag blev jeg grebet i at hoppe fra pult til pult i spisebrikvarteret, og vores klasselærerinde viste ingen barmhjertighed. Jeg fik hele to lussinger. Nummer to lussing, fordi jeg efter den første, som en god kristen havde vendt den anden kind til.

Jeg vandt beundring i min nye klasse. Men ingen af de to episoder var i virkeligheden tilsigtet. Lange Benny havde æggemadder med i madpakken. Jeg havde slynget flot ud, at Bennys æggemadder stank ligeså meget som Benny. Han hoppede på mig, og jeg klyngede mig fast om halsen på ham og trak til, fordi jeg ikke vidste, hvad jeg ellers skulle gøre. Så egentlig var det ikke min styrke, men derimod æggemadderne i halsen på Benny, der fik ham til at overgive sig. Efterfølgende måtte han ud på gangen og kaste op i håndvasken.

Lærerinden og de to lussinger var kun til dels selvforskyldt. Jeg havde ganske vist peget på min anden kind, og jeg havde helt sikkert virket provokerende, men lærerindens prompte og hårdtslående respons kom alligevel bag på mig. Jeg havde måske forestillet mig, at der fandtes tilgivelse eller i det mindste lidt overbærende humor. Men kristendommen skulle man ikke gøre grin med. Jeg var tværtimod havnet på en alvorlig og gammeldags skole. Så allerede fra anden dag på min nye skole, var jeg i opposition.

Jeg var fast besluttet på at nedgøre alt, hvad der havde med skole at gøre. Jeg argumenterede ved enhver mulig lejlighed imod lærerne og imod skolens traditioner, hvilket var meget populært i klassen, alene fordi min diskussionslyst tog tid fra timerne og ofte afholdt læreren fra at gennemgå ny lektie.

Mit behov for at komme til orde førte mig naturligt ind i elevrådet, og i elevrådet fandt jeg støtte for mit oprør. Sammen med kammerater i elevrådet fødtes ideen til et nyt og anderledes skoleblad. Et blad, der skulle være provokerende og ikke lefle for skolen og dens traditioner - sådan som det eksisterende skoleblad gjorde med skolens våbenskjold på forsiden.

Med hjælp fra en forkælet pige i klassen, hvis far var trykker, fik vi realiseret vores nye blad i en kvalitet med illustrationer og fotos, og endda gratis. Vores skoleblad kom i et layout, der hurtigt udkonkurrerede det eksisterende blad og al dets spritdupliserede enkelighed.

I vores nye blad talte jeg for provokationer af enhver slags. Jeg blev bladets ledende og snart eneste skribent. Skolebladet tog monopol på det 'moderne' og 'rigtige', og jeg så pludselig mig selv i en position, hvorfra det var mig, der definerede, hvad der var 'in', og hvem der var 'out'. Jeg undlod heller ikke at bruge bladets monopol til at latterliggøre enhver, der måtte mene noget andet end mig og eventuelt kunne true min position.

Jeg havde fået eget værelse på loftet i ejendommen over mine forældres lejlighed. Tiden var 1968, og verden var ramt af det globale studenter- og ungdomsoprør. Enhver form for autoritet skulle ned med nakken. De voksnes verden blev anset som fremmedgørende og fremmedgjort, og de voksne selv var ofte i tvivl. Jeg læste en del om studenteroprøret i Paris og blev fascineret af de franske eksistentialister, der tidligt havde sat ord på nødvendigheden af et oprør. Jeg var især fascineret af Albert Camus og hans bog 'Den Fremmede'. Jeg kunne nemt identificere mig med den fremmedgjorte hovedperson i 'Den Fremmede'. Selv følte jeg, at jeg svævede rodløst i en verden af eksistentiel indifferens. Camus og eksistentialismen åbnede mine øjne for et nyt verdensbillede, hvor Gud ikke længere havde magten. Jeg drak igennem med vennerne, og jeg tiltog mig attituder som værende en misforstået og endnu ukendt kunstner.

Tiden var sat i skred, og alting syntes flydende ligesom Salvador Dalis ure. Den gamle verden var gået i stå, og en ny verden inden i os lå åben. Jeg læste om fortrængninger og det underbevidste hos Carl Gustav Jung, og jeg fandt samtidig inspiration hos forfatteren Henry Miller, i Millers fandenivoldske stil. Jeg skrev

selv små fortællinger, hvor jeg legede med 'stream of consciousness'. Jeg ville en verden af æstetisk skønhed; en verden, jeg så spejlet i kunsten og litteraturen. Kunsten var mit lys, og sådan havde det egentlig altid været. For derhjemme havde besøg af kunstner venner fra min fars unge dage været lyset i hverdagen.

Når fars ven, modernisten Allan Smith, kom på besøg, kunne jeg for eksempel høre min mor kokettere med, at man hos os ikke havde faste spisetider. Hvilket var en fed løgn og nærmest lød som om hun 'ud af sidebenet' anklagede min far, fordi livet med ham faktisk var mere ordinært, end han kunne beskyldte hende for at være.

Hverdagen hjemme var tilrettelagt efter min fars arbejdstider. Men når kunstner venner, som Allan, kom på besøg, blev de faste rutiner kastet op i luften. Kunsten og kunstnerne var solstråler udefra; varme solstråler, der pludselig lyste op og gav farve til vores ellers grå hverdag.

Med kunstner venner på besøg havde far, der ellers dag ud og dag ind punktligt passede sit funktionærjob på fabrikken, pludselig tid til at blive hjemme. Den ellers reservede mand smøgede skjorteærmerne op og kastede sig ud i livfuldt gestikulerende forsvarstaler for den moderne kunst. Jeg så en Allan Smith og andre af 'de moderne' live op. Deres daglige slid med at sælge sig selv og den abstrakte kunst, blev gennem min fars mange ord gjort meningsfuldt.

"Den abstrakte kunst udfordrer dualismen og alt det andet gamle bras", hørte jeg min far sige. "Den abstrakte kunst sætter et nyt hold på banen, æstetikken. Rigtig kunst er som en fodboldkamp mellem tre hold". Fars påstand var et citat af Asger Jorn, men meningen var god nok, og fars kunstner venner var generelt ikke særligt belæste. Men når vennerne fra fortiden var borte, blev der igen mærkeligt stille derhjemme. Væk var lyset og vitaliteten. Livet sank tilbage i trædemøllen af faste rutiner, punktlighed, ordentlighed, faste måltider og faste sovetider.

På min nye skole vågnede oprøret og kunstneren i mig, og jeg styrkede min position som forfatterspire ved at lade vores skoleblad udskrive en stilekonkurrence. Jeg fandt inspiration i Ray Bradburys måde at skifte univers på, frasorterede potentielle konkurrenter og fik et dommerpanel af lærere til at bekræfte mine unikke evner som skribent. Min samlede litterære produktion bestod, dengang som nu, af utallige begyndelser på større selvfortællinger.

Dengang i skolen var det fortællinger, hvor jeg lod mig forføre af surrealismen, det irrationelle og abstrakte. Sære billeder poppede op ud af ingenting. En knast i et bræt blev til et ansigt, en figur og en karakter. Jeg kastede mig ud i en langvarig konfrontation med Gud og Guds verden. Jeg ville af med Gud. Kristendommen, af alle, var en forstokket autoritet, som det var tvingende nødvendigt at gøre oprør imod. Ved skrivemaskinen tillod jeg mig at lyve vildt og gøre mig til, og hverken Gud eller Janteloven kom efter mig.

Jeg forestillede mig Gud på en forhøjning af slavebundne kroppe. Gamle Gud sad og gnubbede sig i skægget, fordybet i et skakspil med sorte og hvide brikker på et bræt af sorte og hvide tern. Alting hos Gud var enten sort eller hvidt, og jeg var simpelthen nødt til at blande mig. Alt for længe havde jeg ligget under for Guds passivitet i forhold til verden, så jeg var nødt til at række ind over skakbrættet og vise Gudfader den Almægtige, at hvid kunne sættes mat i tre træk, og sort sandsynligvis sættes mat i fire. Gudfader løftede sit åsyn og så på mig. Han iagttog kernen af min sjæl, og i hans øjne legede et overbærende smil. Pludselig løftede han hånden, som om han ville feje alle brikkerne af brættet. – "Nej!" råbte jeg. "Du må for guds skyld ikke slå alverden af brættet." - "Hvabehar? Hvad var det lige, du sagde?" spottede Gud mig. Og jeg forstod, hvorfor Gud sad ved brættet uden at flytte en brik. En verden af sort og hvidt havde sin berettigelse. Gud var garanten for balancen mellem sort og hvidt, en balance som ikke måtte tabes og ikke kunne vindes!

Den guddommelige verden sløredes for øjnene af mig, og det slørede var ægte, eller måske var det bare mig, der var pløret. Min krop lå midt i et artillerinedslag af tomme ølflasker. Forsigtigt løftede jeg hovedet og granskede mit stakkels liv. Når jeg lod blikket glide ned over min braklagte krop, kunne jeg se et enkelt hår stritte frem på brystet. Et enkelt langt hår, der sejrstolt manifesterede min spirende manddom.

Jeg havde igen været til fest hos en skolekammerat; til fest hos en familie, der havde sommerhus. En vild fest hos en af de velstillede familier, der var laissez-faire med måden, hvorpå ting blev brugt. En 'moderne' familie, der accepterede, at ting gik i smadder, når vi unge drak os i smadder.

Jeg var god til, det med druk og tømmermænd. Jeg var god til det plørede og slørede. I pløret tilstand var jeg dejligt følelsesmæssigt afstumpet. Druk og tømmermænd var mit værn mod at blive alt for tuset og alt for følsom. Det med pigerne var nemt, når man var fuld. Når jeg var fuld, var hovedet så dejligt koblet fra, og kroppen styrede fint alting uden fornuftens hjælp.

Faktisk havde jeg været i bollerummet med Hanne, og det var endelig lykkedes for mig at få pik i hul. Alligevel var der noget forkert i roderiet med Hanne. Måske fordi jeg ikke rigtigt regnede hende for nogen eller noget. Jeg kunne heller ikke fylde hende ud. Jeg følte mig latterlig lille mellem hendes fede lår. Alligevel havde Hanne igen ladet mig mosle rundt på sig mørket. Hun bar på mig og bar over med mig. Hun brugte mig, fordi min bedste kammerat Bent var kæreste med hendes bedste veninde Twiggi, og fordi hun ikke ville stå tilbage for Twiggi. Hun ville ikke føle sig som 'tredje hjul på en gig', sagde hun. "Det eneste rigtige er at være par," mente hun.

På trods af mit fuldmandsrod med Hanne ville jeg egentlig gerne tro på kærligheden - den ægte kærlighed. Jeg ville gerne tro på guddommelig kærlighed, men min hvalpede liderlighed med Hanne i bollerummets mørke gjorde mig resigneret og desillusioneret. Min liderlige moslen rundt og hendes latter over min hjælpeløshed fik et sort helvede til at ulme i mig, så jeg besluttede for en tid at være ædru og tage kampen op imod det mørke, der boede i mig. Jeg mente, at min mor og hendes kristendom var skyld i al mørket. Jeg mente, at al den udtalte skyld og skam omkring køn og seksualitet kom fra det feminine og tøsede, som min mor havde indpodet i mig. Jeg var nødt til at gøre mig fri. Jeg måtte som mand hærde mig selv og uden frygt træde ind i mørket. Så jeg pakkede min sovepose og tog ud i skoven for at overnatte alene i det fri. Jeg ville konfrontere mig selv med mørket i mig. Jeg ville tvinge moderskødets djævlé ud af min krop.

Jeg tog afsted til et ensomt skovområde langt fra by og bebyggelse. Et sted, hvor jeg var sikker på, at der ikke ville komme andre i løbet af natten. I de ensomme skove fandt jeg et trygt sted under et stort gammelt træ. Et sted, der indgød ro. Men natten var mørk og lang, og lydene fra skoven var fremmede og farlige. Gud i naturen var en uhyggelig modstander. Enhver puslen i skovbunden og enhver flakken af vinger greb mig i nakken og sendte kuldegysninger ned ad ryggraden. Jeg lå spændt som en fjeder i min sovepose. Men langt om længe skrumpede panikken ind. Jeg begyndte at kunne trække vejret normalt. For der skete jo intet. Dyrene og alt andet i skoven var faktisk ufarligt. Dyrene omkring mig syntes endda trygge i mørket. Så hvorfor skulle jeg ikke også være tryk. Mørkets skræmmende skygger trak sig, og endelig fik jeg ro på mig til at kunne falde i søvn.

Næste morgen fejrede jeg min sejr over mørket ved at drikke mig fuld. Jeg tyllede en flaske medbragt hvidvin som morgenmad, skvattede rundt i skoven og grinede fjoget til de forvitrede træstubbe, der havde været nattens trolde.

LANGE ØRNER

Min kammerat fra skolebladet, Bent Brokjær, var meget dygtig til at skrabe annoncen penge ind til bladet. Pengene finansierede vores fester i weekenderne. Mange weekender måtte mine forældre lægge ører til berusede unge på trapperne og naboernes klager. Jeg fik besked på at flytte, hvis festerne ikke stoppede, men festerne stoppede ikke, og jeg blev alligevel ikke smidt ud. Jeg passede mig selv og passede stort set min skole. Jeg lærte grundlæggende engelsk, tysk, fransk og lidt latin, men var måske mindre ihærdig med matematikken. - "Jørgens flid er interessebetonet," stod der i udtalelsen fra min skole, hvilket var fair og rigtigt.

Meget af min fritid tilbragte jeg i Århus Roklub, - "Det er der, hvor alle de flotte fyre kommer," havde min mor engang sagt, og det var min motivation. Jeg hang ud i klubben, når jeg ikke var på vandet med klubkammeraterne, og ellers var jeg sammen med Bent om skolebladet. Hjemme sørgede mor fortsat for, at der var sat mad frem til mig, og at mit tøj blev vasket.

Kammerater i min klasse interesserede mig ikke ret meget. Jeg var mest sammen med de ældre klasser, men en dag fik jeg uanmeldt besøg på mit loftsværelse af min klasses dronning. Anette hed hun. Hendes lille næse og hele væsen stræbte opad. Hendes hår var velplejet, langt og smukt, og hun udviste en ganske særlig interesse for mig, som ikke var til at tage fejl af.

Jeg ville hende egentlig gerne, fordi hendes forældre havde egen virksomhed, og fordi hendes fars samling af jazzplader var unik, men jeg havde indtil videre kun været sammen med piger, når jeg var fuld. Ædru vidste jeg ikke, hvordan jeg skulle gribe sagen an. Og da Anette lagde sig indbydende til rette på sengen i sin lyseblå frottedragt, vidste jeg ikke, hvad jeg skulle stille op, andet end at snakke.

Efterfølgende bredte der sig det rygte på skolen, at Bent og jeg var bøsser. Anette havde ladet rygten spredes, fordi hun havde følt sig afvist på det groveste den eftermiddag på mit loftsværelse. Anettes bøssebeskyldninger bredte sig som løbeild, og det med bøsser var ikke noget, Bent og jeg kunne snakke om. Skolebladet kunne heller ikke bruges til at mane rygten til jorden. Kodeks blandt eleverne på skolen satte alligevel begrænsninger for bladet. Ved bøsseemnet holdt forståelsen for det progressive og provokerende op. Mit daglige samvær med Bent om skolebladet var kompromitteret, og Bent trak sig. Han droppede mig, og uden Bent og annoncen pengene holdt skolebladet og festerne op. Jeg var pludselig ikke længere en del af skolens elite og måtte igen se mig selv deplaceret, udstødt af 'det gode selskab'.

Fra da af fik jeg god tid til at glo ud ad vinduet på mit loftsværelse derhjemme, og for mine forældre blev jeg en overgang lidt nemmere at omgås. Jeg havde desuden opdaget hashen. Efter de første par grineflip rundt om bordtennisbordet i roklubben var hashen blevet en god ven at være alene med.

I min fritid ved vinduet på mit loftsværelse havde jeg lagt mærke til, at kurvemagerens Agnete fra gården havde fået en ny og meget hip veninde. En chick, der førte sig frit og utvungen. En pige, der på alle måder havde sit udseende med sig. Ad omveje fik jeg at vide, at hun hed Jeanet.

I første omgang undrede det mig, at Agnete Kurvemager, som ellers ingen rigtig havde villet, kunne have en veninde som Jeanet. Men jeg fandt ud af, at det var noget med hash i rigelige mængder og nogle ret barske fyre inde fra byen, der var basis for de to venskab. Fra mit vindue så jeg Agnete og Jeanet stå af bussen efter skole; ofte meget overstadige, mere fjollede, end man normalt var på en almindelig skoledag, og ikke fordi de var fulde.

En søndag morgen, da jeg var ved at pakke mit fiskegrej til en af mine ensomme fisketure, kom de to hjem fra en berusede nat i byen. De kørte op ved siden af mig på deres Veloer og slukkede motoren. De ville snakke!

Jeanets hår bredte sig som en vifte ud over kraven på hendes lysebrune afghanerpels, og jeg så solopgangen stå som en glorie gennem hendes hår. Hendes fregnede smil var sitrende; næsten magisk. De to var lidt for sjove, men alligevel ret charmerende.

Jeanet spurgte, om de måtte komme med mig ud og fiske. I første omgang troede jeg, at hun tog pis på mig. Men Jeanet sagde, at det var alvorligt ment. Og ja, selvfølgelig måtte de komme med!

Deres medbragte madpakker var meget anderledes end mine sammenklappede Amagermadder. Så det blev en søndag med hashkager, men også med røget ørred over bål, for jeg kendte hullerne ude langs åen, hvor de fedeste ørreder stod.

Lykkeligt skæve, tumlede vi rundt på engene, kælede med slagtekvæget og trådte kokasser op mellem tærerne. Til sidst væltede vi grinende om i en bondemands velfriserede kornmark, trådte et lille område korn ned og lavede en rede, hvor vi kunne ligge tæt med hinanden og finde på skøre navne til skyerne.

Jeg så mig selv i en verden af gyldent viftende strå under en fantastisk blå himmel. Lykkeligt påvirket af hashen var jeg netop den dreng, jeg altid gerne havde villet være: En glad, spontan og let leende dreng. Jeg følte mig fri med himlen foroven og med Jeanet forneden. Men den gode hash viste sig at have en ejer. Hashens ejer hed Ernst, Lange Ørn, eller Lange Ørner, som Jeanet og andre kaldte ham. Lange Ørner var høvding over en flok rødder fra midtbyen, og Agnete var hans faste hore.

Hovedløst forelsket i Jeanet måtte jeg med til byen og denne Ørner, og snart var jeg inviteret indenfor i kredsen af skæve eksistenser fra midtbyen. Jeg hungrede efter nye oplevelser med Jeanet, og jeg tog skridtet fuldt ud. Jeg fik hash i kommission hos Lange Ørner. Klumper, som jeg kunne sælge videre af. Med fede rygeklumper håbede jeg at kunne holde på Jeanet og være mere sammen med hende.

Jeg blev fast inventar i kliken omkring Lange Ørner. Men Jeanet! Hun svævede videre. Og jeg forstod hende. Jeanet var alt for fri og alt for dejlig til at blive hængende. Jeg så hende svæve videre med nye veninder. Mere modne og mere erfarne veninder, der hurtigt distancerede hende fra rødderne omkring Lange Ørner og inklusiv mig.

Helt frivilligt var jeg nu havnet som pusher for Lange Ørner. Ørner havde fast domicil på to små kamre i baghuset over et bageri i den gade, hvor hans forældre boede. De to små kamre delte han med sin kammerat Edgar, når Edgar var smidt ud hjemmefra. I bageriet havde Ørner og Edgar eksklusiv adgang til et toilet og en håndvask, og om aftenen gik de to om i gaden og spiste aftensmad hos Ørners forældre.

Lange Ørners forældre boede i en lille stueejlighed i gadeplan. En stueejlighed, hvorfra Ørner nemt kunne smutte ud. Og Ørner var tidligt den, der var smuttet!

Ørners forældre arbejdede til sent hver dag, og egentlig skulle Ørner tage sig af sin nervøst anlagte og let gennemsigtige lillesøster. Men Ørner var af den opfattelse, at søsteren klarede sig bedre uden ham. Hvilket sikkert også var sandt. I al fald klagede søsteren ikke.

Drengene i Lange Ørners gade havde fra deres første skoledag taget magten på skolen. Der havde hen ad vejen været rivaliserende bander. Polledrengen og hans bande for eksempel. Men Ørner var i besiddelse af et ganske særligt talent. Han havde en særlig evne til at kunne latterliggøre. Med et par velvalgte øgenavne fik han nemt hån og latter til at vælte ned over andre. Alle omkring Ørner var tildelt fængende øgenavne: Polledrengen, Gagge, Due, Skaffer og nu mig, Geo, som jeg blev opkaldt efter et ødelagt skilt i universitetsparken. – "Geo, det er lige dig!" sagde Ørner og svingede med sin isvaffel.

Hvis ikke øgenavne var nok, så havde Ørner Edgar til at banke folk på plads. Edgar var ellers en ret godmodig fyr, men han var totalt blottet for hæmninger, når det kom til vold. Især når det handlede om at forsvare Ørner imod dem, som Ørner ikke brød sig om. Edgar var vokset op med vold. Hver gang Edgars skiderik af en far var på landlov, måtte Edgar ud hjemmefra, fordi både far og søn var lidt for hurtige på næverne.

Det var Lange Ørners mor, der havde arrangeret med bageren i gården, at Ørner og Edgar kunne bo på de to små kamre over bageriet. Meningen var, at Ørner og Edgar til gengæld skulle gøre rent i bageriet om eftermiddagen, men den aftale så Ørner ikke som sin, og egentlig var bageren vist også helst fri.

I skolen havde Ørner fra start af været en pest. Han havde absolut ingen respekt for lærerne, og han blev dagligt smidt ud af sin klasse. Hvis en lærer vovede at røre Ørner, gik Ørner amok. Utallige gange var han blevet slæbt med ned på inspektørens kontor. Men hos gamle Inspektør Rynkeby vankede der aldrig skideballe. I stedet tog Gamle Rynke, som Ørner kaldte ham, ludospillet frem af pengeskabet og stillede brikkerne op på brættet.

Rynke havde for længst indset, at skældud ingen effekt havde på drenge som Ørner, og desuden forstod Gamle Rynke, at familien derhjemme ikke evnede at styre drengen. Så Rynke og Ørner fordrev tiden med ludo på skolens kontor, indtil det ringede ud.

Selvfølger vandt Ørner. For hver gang Gamle Rynke blev distraheret på sit kontor, flyttede Ørner rundt på brikkerne til sin egen fordel. Ikke desto mindre roste Rynke Ørner for at være en dygtig spiller og genial strateg. Hvilket Ørner helt sikkert var, 'en dygtig spiller', bare på en alternativ måde!

Det kan måske være svært at forstå, hvorfor Ørner med sine ellers søde forældre var blevet en så skidt knægt. Men Ørners far var bare alt for sød. Faderen nærmest gemte sig bag sin kone, hver gang atmosfæren i hjemmet blev en smule tilspidset, og det blev den tit med en dreng som Ørner. - "Og når manden i huset ikke er mand nok, så var der ingen respekt", sagde man dengang.

Endnu ikke konfirmeret var det Lange Ørner, der bestemte derhjemme, og fra Ørner kom der altid et surt "nej" - til hvad som helst, familien måtte foreslå. Med sit nej besluttede Ørner tidligt, at han aldrig mere skulle med familien på ferie. Han ville hellere blive hjemme i gaden. Og selvfølgelig gav faren Ørner penge til, at han kunne klare sig, indtil familien kom hjem igen.

Med penge til cafeteria i alle skoleferier blev Ørner hurtigt gadens konge. Men hans behov for penge ændrede sig med alderen, og når pengene fra hans far slap op, tog Ørner og Edgar på natlige 'knæk' i byens små butikker.

De stille feriedage i byen var gode tider for Edgar og Ørner. Gode tider, der fortsatte efter hver ferie, for der var penge i at forsyne rygerne på skolens lokummer med billige smøger fra de mange små indbrud. Ørner blev legendarisk berømt og berygtet på alle midtbyens skoler. Han var alle seje drenges helt, og han havde flair for at pleje sit blakkede ry. Inden han blev konfirmeret, havde han allerede opdyrket et solidt netværk blandt al slags skidtfolk i byen. Et netværk, som han holdt ved, og holdt for sig selv.

Smidt ud af skolen efter 7. klasse havde Ørner for en kort bemærkning været ude at sejle, men han var tilbage i skiftet mellem 60erne og 70erne, hvor hashen for alvor kom til byen. Med sine gode forbindelser i det dårlige miljø blev det Ørner, der erobrede lokumssalget af hash på samtlige af midtbyens skoler!

Som forstadsdreng var jeg en fremmed blandt midtbyens rødder, men der var noget ved mig, som Lange Ørner kunne bruge. Jeg havde ligesom Ørner særlige evner med sproget. Jeg var alternativt belæst og god til at formulere mig. Min Geo-agtige måde at formulere mig på, var forskellig var midtbyens sprogbrug. Og Ørner, der selv var en sand ekvilibrist med ord af enhver slags, kunne spejle sig i mit anderledes ordforråd. Vi havde legen med ord tilfælles, og da vi tog LSD sammen, kunne vi snakke i timevis om eventyrlige huller i en ellers grå verden. Sammen udforskede vi det magiske og syrede; en verden af trylleord og svimlende billeder, en psykedelisk verden, hvor barndommens uskyld blev forvandlet til psykedeliske drømme. Gennem vores LSD trip forelskede vi os mentalt i hinanden.

På et af vores mange trip fandt jeg mig selv i telepatisk kontakt med Ørner. Men det telepatiske var mest noget, der foregik i mit hoved. En tavs samværsform, som Ørner hurtigt blev træt af. Han vendte ryggen til mig og gav sig til at veje små hashpakker af til morgendagens gadesalg. Vores åndelige broderskab var forvandlet til dårlige vibrationer, og jeg trængte pludselig til luft.

Udenfor var en ulækker, panisk farvelade af huse, biler og travlhed. Jeg søgte tilflugt i den nærliggende park, men i parken var træerne som lavet af plastik. Jeg havde valgt den forkerte vej. Alt var gået galt, siden jeg mødte Jeanet, og mit hjerte havde slynget mig i armene på egoisten Ørner; denne følelseskolde skid, som jeg nu var pusher for.

Bag mine øjenlåg så jeg ulykkelige, grå og triste hjerneceller. Det var klart, at Jeanet var tiltrukket af andre fyre end mig. Jeg var ingen kvindebedårer. Jeg var en mors dreng – alt for tøsset og hensynsfuld. Jeg var fortabt - fortabt og håbløst forelsket i den hjerterdame, jeg ikke kunne få. Men spar dame og klør dame smilede til mig fra byens facader. Og se bare ruder dame! Nej, hende skulle jeg ikke have noget med at gøre.

Farverne omkring mig var øllebrødsagtige, og i et forsøg på at styre mit trip standsede jeg og stirrede på en neutral betonvæg. Men væggen var ikke en hvilken som helst væg. Den slog ud mod mig. Dens grå overflade var kun et tyndt lag over et voldeligt dyb, og i et splitsekund kom dybet farende. Chokeret crawlede jeg baglæns.

Jeg gispede og trak mig selv i land i en dyster gade, hvor jeg skulle feje kunder op til Ørner og hans duftende hashpakker. Jeg var hans eneste sande ven. Der skulle ikke være andre end mig. Ingen andre skulle tjene ham. Jeg ville slå ihjel, hvis nogen forsøgte at tage min plads.

Og der var jo Edgar!

Flager af jalousi rev sig løs fra mine indvolde. Jeg havde en stærk fornemmelse af, at Edgar og Ørner havde planer sammen, og jeg skyndte mig tilbage til vores hashhule. Jeg ville konfrontere Ørner med sandheden om ham og mig. Jeg ville fortælle ham, hvordan det hele hang sammen! Men da jeg nåede tilbage til hulen, var døren låst. Jeg hamrede på døren, men fik ingen svar. Så flippede jeg for alvor dårligt ud. Med vildt skræmte øjne prajede jeg en taxa, rev døren til taxaen op og råbte ind i vognens klaustrofobiske indre. - "Kør mig på hospitalet, hurtigt!"

Uden forventning om betaling kørte den skræmte chauffør mig direkte på skadestuen.

Sygeligt paranoid og på stoffer gik jeg i koma. Jeg fandt mig selv svævende i en dødlignende ro af mørke; et mørke, hvorfra jeg svagt kunne skimte toppen af min egen skallede isse. En glat og stejl isse, en bakke, som det forekom mig umuligt at skulle op over. Jeg ville allerhelst bare synke ned i mørket. Jeg ville umådeligt gerne sove ind og finde fred! Men inde i mig dukkede en kvindestemme op. En velmenende kvindestemme, der konfererede med andre stemmer i mørket, og alle var enige om, at jeg ikke måtte give op. Jeg måtte ikke give slip. Jeg skulle op over bjergets skallede top.

Jeg beklagede mig og forsøgte at nedgøre mig selv. Jeg fortalte stemmerne i mørket, at jeg ikke var til gavn for nogen; at verdenen intet havde ud af, om jeg var levende eller død. Men nej, jeg måtte ikke give op. Stemmerne i mig kunne ikke ignoreres. Kvindens milde stemme holdt mig fast. En stemme fra det ydre rum, som oprigtigt ville mig det godt.

Til sidst opgav jeg min modstand, men kvindestemmen slap mig ikke, før jeg svippede hen over toppen af min egen skallede isse. Derefter forsvandt alle stemmerne. Jeg var tilbage på levesiden. Jeg vågnede forvirret og spurgte en plejer, der tilfældigvis stak hovedet ind på sygestuen, - "må jeg sove nu?" Han nikkede ubestemt, hvilket jeg tog som et ja! Hvorefter jeg sank ned i en dyb og tiltrængt søvn.

Da jeg atter vågnede, fandt jeg mig selv liggende i en hospitalsseng, iført hospitalslinned, hospitalskjortel og løse hvide strømper - sårbar som en nyfødt! Og jeg fik pludselig meget travlt med at komme afsted.

Hvem stemmerne omkring mig havde været, fattede jeg ikke. Om jeg var blevet udskrevet eller ej, anede jeg heller ikke. Jeg skulle bare afsted! Den plejer, der havde givet mig lov til at sove, var reelt den eneste person, jeg havde mødt.

****

Tilbage i byens gader mødtes jeg med dumme gamle Ørner på vores sædvanlige sted. Jeg skulle have nye hashpakker til gadesalget. Jeg skulle have min tjald!

Jeg fortalte Ørner om min tur på hospitalet - at man skulle op over ens egen skallede isse for at komme tilbage på levesiden.

Han forstod, sagde han, men det med, at han havde ladet mig i stikken og bare var gået – ”ja, det er helt dit eget Geo,” fastslog Ørner.

Vi gik i skjul i en døråbning, og Ørner gav sig til at fortælle, at han og Edgar, bare lige var gået en tur ned i rådhusparken for ’at rulle’ en homo.

”Hvad?” udbrød jeg uden egentlig at ville det. Jeg vidste jo, at Ørner kunne lide at provokere, og nu ville han selvfølgelig fortælle alle de slibrige detaljer, som jeg helst var fri for.

Han fortalte, at han havde indladt sig med en gammel homo på en bænk i rådhusparken. At manden havde taget en fed pung frem og lokket med 500 kroner, hvis altså Ørner ville gå med ham hen på lokummerne og sutte hans pik. Det havde Ørner smilende sagt ja tak til. Men, hvad manden ikke vidste, var, at inde på lokummerne ventede Edgar, og kort efter kunne Ørner og Edgar forlade parken beriget med mandens pung og penge. - ”Bøsser, der lokker folk, er ligesom selv ude om det!” erklærede Ørner. ”Bøsselokkere er fredløse. De kan ikke gå til politiet.”

Ørner fortalte, hvordan Edgar havde banket manden i smadder. At Ørner havde sparket idioten, indtil han lå helt stille, og at de som en sidste triumf havde pisset manden i øret.

Historien forargede mig ikke. Jeg var bare dybt jaloux. Her havde jeg samme dag været i dyb spirituel kontakt med Ørner, og så var han bare gået. Det var hans skyld, at jeg var endt på medicinsk afdeling og i koma. Ja, man kunne i være i tvivl, om jeg overhovedet betød noget for Ørner! Sådant tænkte jeg, men sagde ingenting. Jeg skyldte Ørner penge for al den hash jeg havde røget, foræret væk, fået stjålet eller havde mistet. Jeg var Ørners tøs til evig tid og måtte æde min vrede i mig.

Som vi stod der i gadedørsåbningen, var vi virkelig et kønt par. Virkelig! Ja, den måde, hvorpå vi byttede historier, hashklumper og penge måtte udefra have set meget intimt ud. Vi kredsede omkring hinanden som et par tvillinger. Vi supplerede hinanden. Jeg eftergivende og Ørner overlegent. Vores hemmeligheder i gadedøren var et billede på to, der oprigtigt ville hinanden, men ikke kunne finde ud af hvordan. Reelt set var vores samvær et grumt eventyr, hvori vi begge tjente Narko. Herskerinden Narko havde taget magten over os. Hun holdt os fanget i en euforisk rus, som vi ikke kunne slippe fri af.

Det var den sommer, hvor de hårde stoffer kom til byen, og hvor Ørner blev tvunget til at slippe hashhandlen til Volvo-groverten; den kronragede Volvo-grovert, der pandede folk ned, hvis de ikke købte hash ved Volvoen. Ørner forsøgte sig i stedet med at sælge morfinbase, - ”for der er penge i lortet,” som han sagde.

Der sneg sig anonyme bagmænd ind i billedet.

Jeg havde ventet på Ørner uden for en stor mørklagt villa i et kvarter, hvor vi ellers ikke kom. Og mens Ørner var inde i villaen, kom en rokkertype ud og bad mig skride. Indenfor i den tilskoddede villa sad fremmede pengemænd, folk der var grund til at være bange for.

Efter mødet i villaen var Ørner tydeligt rystet. Han virkede ikke længere som den jublende urørlige konge af midtbyen. Hans frækhed og fändenivoldske væremåde var fuldstændigt prelllet af på mændene bag de nedrullede gardiner. De ville have kontrol over narkohandlen, de ville have magten.

Ørner begyndte på junk, og Agnete Kurvemager, der længe havde været opsat på at frelse Ørner, fandt et kollektiv ude på landet, hvor Ørner og hun kunne flytte ud. Kollektivet lå i en fredelig landsby og var et anarkistisk et af slagsen. De andre beboere tog formelt Ørner i pleje, og kollektivet fik penge af det offentlige for at have ham på nedtrapning. Ellers var stedet uden regler og uden styr på noget som helst. En konstruktion, som passede Ørner fint. Han var midlertidigt væk fra miljøet og kunne holde lav profil, og jeg var delvist flyttet med!

Bag kollektivets forfaldne lade var gavlen rådnet væk og høet var væltet ud. Her opholdt Ørner og jeg os for det meste. Selvom det var knastørt, sommer og varmt, havde Ørner sine sædvanlige lange ruskindsbukser på, og han svedte. Smukke svedperler piblede frem under hans tyndhårede bakkenbarter. Jeg var i gang med at læse højt af Timothy Learys Tibetanske Dødebog, 'Den Psykedeliske Oplevelse'. I overensstemmelse med Learys bog var Ørner og jeg enige om, at livet skulle forstås baglæns. Vi kunne bekræfte hinanden i, at begyndelsen til Den Tibetanske Dødebog var det, der i enhver anden bog ville være slutningen. Learys dødebog var baglæns kronologi. Den begyndte med det handlingsmæssige clou, pointen i historien, Det Klare Lys, og derefter fulgte en baglæns optrævelse af overgangen mellem liv og død - præsenteret ved Dødebogens forskellige Bardoer.

Udgangspunktet i Learys bog; mødet med Det Klare Lys, blev forklaret som værende så intenst og så overvældende, at de fleste tabte modet og flygtede væk fra lyset. Derefter sank man nedad imod moderskødets dør og genfødslen, og det var denne nedstigning, man på LSD kunne forsøge at styre. Med Dødebogen forstod vi, at jo længere væk man kom fra den slutning, som var begyndelsen - jo længere man kom fra Det Klare Lys, desto dårligere blev ens karma og tilbagevenden til livet. Og på vores egen syrede måde forstod vi, at det var vigtigt at være bevidst om de indre processer for at have styr på sig selv og trippet. I høet bagved laden var vi dybt optaget af vores egen indre verden. Vi følte os som livets disciple. Vi snakkede om paradiset og reinkarnation, om karma og arvesynd. Var det mon rigtigt, at man kunne frigøre sig fra livets hjul? Kunne alle mennesker gøre sig fri af karma og opnå Nirvana?

"Det med arvesynden er i al fald en gang pis," fastslog Ørner. "Døden er hverken en afslutning eller en begyndelse. Det med synd er noget sludder. Hvis Sækken nægter at synde med mig, så får hun af grovfilen – (med Sækken mente han Agnete) - Så tager jeg hende bare bagfra. For en mand skal sgu kneppe, når han har lyst."

Ørners udtalelse fik det tøsede i mig til at protestere. Men Ørner var tændt. "Og dig Geo! Du får ikke andet end narrefisse. Jeanet var narrefisse. Hun ville ikke have dig, punktum! Hvad fanden så du i den kælling? Et smukt ansigt? Og hvorfor er det egentlig, at du knepper ansigter?"

Ordene 'hvorfor er det egentlig, at du knepper ansigter' udmalede sig over mit hoved som i flammeskrift. Jeg så på Ørner og vidste, at jeg igen havde tabt slaget. Ingen kunne måle sig med Ørner, når han var i sit macho-mode.

Det var en sommer fuld af overraskelser. - "Du lugter af sødmælk ligesom din mor," snerrede min far på sommerens 'far-søn cykeltur'. En strabadscykeltur og et samvær, som jeg ellers havde set frem til. En cykeltur, hvis slet skjulte formål var at trække mig væk fra Narko og Lange Ørner. Men med min fars 'du lugter af sødmælk, ligesom din mor' og nu med Ørners 'hvorfor knepper du ansigter', havde jeg på værst tænkelige måde fået bekræftet det tøsede i mig.

Jeg var en tøs, der ikke evnede at sige magt imod, når magt antog kærlighedens eller venskabets ansigt. Min fars væmmelse over min svedlugt ramte mig, selvom han egentlig mest udstillede sin egen ambivalens i forhold til min mor. Far var forført af mor og samtidig frastødt!

Jeg så ham for mig dresse op og gøre sig til, når han og mor for eksempel holdt nytårsaften alene sammen. Han gjorde sig til for min mors skyld. Måske lå det lagret i den traditionelle mandsrolle at være tiltrukket og frastødt af kvinden på en og samme tid. Måske var man i virkeligheden tiltrukket og frastødt af ens egne feminine projektioner? Men det ramte mig alligevel hårdt, at jeg, ifølge min far, lugtede af kvinde. At jeg i hans øjne ikke var mand nok.

Nej, jeg var ikke mand nok til at smøre min armhule op i fjæset på ham. Jeg var en tøsedreng, der åd min fars væmmelse i mig, og samtidig var jeg heller ikke tøs nok til at spørge ind til min far og hans væmmelse. Jeg turde aldrig gå tæt på nogen og spørge ind, sådan som rigtige tøser gjorde. På samme måde turde jeg heller ikke gå i clinch med ørner. Tøsen i mig blev derimod såret!

Det hører med til billedet af far og mor, at de oprindeligt havde mødt hinanden ved en regatta i Århus Roklub. Min far havde dengang netop begravet sit livs store kærlighed - død af tuberkulose, og min mor deltog i roklubbens regatta, fordi "roklubben var det sted, hvor alle de flotte fyre kom!"

Fars kærestes nylige død og min fars generelle tungsind gjorde ham nem at forføre, selvom min mor ikke var en type, der ellers fascinerede min far. Min mor var i fars optik ikke tilstrækkelig bohème. Hun var meget almindelig og ordinær, sagde han. Men de to fandt alligevel fælles interesse inden for malerkunsten.

Opvokset i Skagen havde min far øje for lyset hos Skagensmalerne, og malerkunsten havde fanget hans interesse. Min mor var uddannet kunsthåndværker og fagligt dygtig med penslerne. Det ordinære, som min far så hos min mor, handlede måske mest om, at min mor aldrig i sin opvækst havde været udsat for smerte eller opbrud. Min mors kunst var pæn, fordi hun kom fra en 'pæn' og 'almindelig' familie!

Hvad min far ikke havde øje for var, at han ved mødet med mor, faktisk havde mødt andre værdier end dem, han selv var vokset op med - stærke familiære værdier. Min mor var fra en familie, der lagde en ære i 'at være på det jævne'. Min morfar var en stabil og dygtig håndværker. Han var aktiv i sangforening; sang i kirken om søndagen, og han var socialt engageret i afholdsbevægelsen. Min morfar var en mand, der havde det godt sammen med andre. Og min mormor var af jødisk familie. En jødisk familie, der selvsagt havde stærke familiære traditioner.

Bortset fra den fælles interesse for malerkunsten, var der oprindeligt intet af det, min mor kom med, som min far oprigtigt gad høre på. For modsat min mor, havde min fars liv i Skagen været fuld af brud og smerte. Min fars far, altså min farfar, var oprindeligt møllersvend. Min farmor var derimod ud af en stolt præsteslægt. Præsteslægten brød sig fra start ikke om den simple møllersvend, men farmor var en selvstændig pige, der trodsede sin familie og giftede sig med 'farfar møllersvend'.

Håbefulde i deres kærlighed købte farmor og farfar for fælles midler en købmandshandel på Skagen. Skagen var i begyndelsen af 1900 tallet en pionerby og langt fra præstefamilien nede i Jylland. Men efter en årrække med fremgang, slog fiskeriet ud for Skagen fejl, og købmandshandlen, der havde givet kredit til fiskerne, gik fallit.

Farmor måtte tage arbejde i fiskeindustrien, det laveste af det lave, og farfar prøvede at gøre sig som margarinegrossist. Men farfars håb om at vinde respekt hos farmors familie gik fallit sammen med købmandsforretningen. Min farfar var på sine ældre dage en bitter mand. En mand, der brugte enhver lejlighed til at forbande farmor og hendes 'skide' familie.

Min far blev udlært som maskinarbejder fra værftet i Skagen, og gennem en onkel på farmors side blev han hjulpet ind på Polyteknisk Lærestalt i København. Men fars matematiske færdigheder fra skolen i Skagen var ikke tilstrækkelige til, at han kunne indfri sine egne og præsteslægtes forventninger. Han måtte opgive ingeniøruddannelsen, og efter et par år på maskinmesterskole i Odense fik han i slutningen af 30'erne job som ung værkfører på en maskinfabrik i Århus. En funktionærstilling, som han beholdt, indtil fabrikken skiftede ejere i 1980'erne, og han blev sendt på tidlig pension.

Min fars opvækst i Skagen havde skabt en alvorlig mand, der forstod at lægge bånd på sig selv. Min mors ret forkælede og impulsive måde at være på virkede umiddelbart forfriskende på far, og min mor omsluttede livet igennem min far med sin livsglæde og uforudsigelighed. Far føjede hende, men hun blev aldrig en udfordring for hans mere tunge intellekt.

Over for mig og min søster tog min mor og far altid hinanden i forsvar. Min mor sagde, at far var en klog mand, der som driftsleder på maskinfabrikken havde stor forståelse for arbejderne, fordi han oprindeligt selv havde været 'almindelig arbejder'. Hvad jeg så som dreng, var bare, at min far ingen venner havde. Arbejderne på fabrikken var ikke fars venner, og ledelsen på fabrikken var heller ikke venner med far. Han var 'en lus mellem to negle'. Han levede i en fremmedgjort verden med fremmedgjorte relationer, og han tog selv fremmedgørelsen til sig som sin livsfilosofi.

Gennem sit arbejde anskuede han virkeligheden firkantet og rationelt. Hans interesse for den abstrakte kunst afspejlede den virkelighed, han dagligt gik i - en verden af maskiner, firkantede strukturer, form og flade. Hans interesse for en kunstner som Richard Mortensen og andre syntes ligeså firkantet og rensat for det overflødige, som min far mentalt set stræbte efter at være.

Fars interesse for den abstrakte kunst og dens konstruktioner skabte afstand mellem min far og mor. For min mor dyrkede livet igennem organiske former og farvetoner. Den slags følsomhed, som min far og den abstrakte kunst ringede. Min mor blev ved med at male blomster og landskaber, og hun fandt aldrig reel anerkendelse hverken hos far eller andre.

DØDENS ENGEL

Jeg husker ikke helt, hvordan Elin kom ind i billedet. Hun havde på en måde været der hele tiden. Hun var sammen med en større gruppe blevet overflyttet til privatskolen, hvor jeg gik, fordi deres skole i Mårslet kun gik til syvende klasse.

Egentlig havde jeg aldrig været interesseret i Elin. Det var hendes veninde og sidekammerat Runa, som jeg kunne lide. Runa var datter af sognerådsformanden i Mårslet. Der var både noget intellektuelt og 'helt nede på jorden' over Runa og hendes familie.

I starten af realskolen sad Elin og Runa foran mig i klassen, og jeg generede Elin for at komme i kontakt med Runa. Nu, da jeg var blevet 'ham med hashklumperne', havde jeg fået kontakt med Elin og Runa. De var også begyndt at ryge hash, og der var lagt op til, at jeg kunne komme i lag med Runa. Men til min forfærdelse var Runas ånde uudholdelig. Jeg kunne bare ikke have hende, nu da hun ville have mig.

Da junk og hårde stoffer efterhånden trængte sig uafviseligt ind på mit samvær med Ørner, gled Elin ind som en venlig skygge i kredsen af syrehoveder. Jeg vidste knap nok, at hun var der og gerne ville mig.

Min bramfri mor kaldte Elin for min onsdagsveninde, og hun var vist noget i den stil. Jeg duskede hende, men interesserede mig ellers ikke for hende. Hun mindede mig om min mor! Hun var der bare, og det var nemt!

Mit samvær med Elin levede op til kristendommens bud om næstekærlighed: - "Du skal være mod andre, som du vil, at de skal være mod dig." For sagen med Elin var, at jeg kun så mine egne behov - mit behov for at kneppe! Ingen havde lært mig at spørge ind til andres behov, og hvis jeg endelig spurgte, fik jeg forblommede svar. Det var svært at spørge til sex. Det lå ikke i vores opdragelse. Jeg famlede mig frem, og hvis det ikke var helt forkert, var der i reglen ingen verbal respons!

Generelt fandt jeg det svært at vide, hvor jeg havde andre følelsesmæssigt. Min fars standardsvar, hvis vi spurgte, hvad han oprigtig følte, var: - "Nu er det her jo ikke noget Oxfordmøde." Og når jeg i følsomme stunder med andre tog mig sammen og faktisk spurgte ind, svarede pigerne ofte udenom for ikke at såre. Det lå ligesom i pigernes opdragelse.

I kollektivet med Ørner og de andre følte jeg mig tiltagende magtesløs over for de nye venner, som Ørner havde støvet op. Alt handlede om junk og penge til junk. Ørner havde på sit første heroinfix set tagrør, der så ud som lavet af guld, og han var uimodtagelig over for fornuft. Jeg måtte indse, at vores venskab var under opløsning, og at jeg var ved at miste det udflippede liv, jeg kendte og på min egen depressive måde holdt af.

Jeg søgte tilbage til de skove, hvor jeg i sin tid bevidst havde skræmt mig selv. I skovene fandt jeg netop det træ, som jeg for år tilbage, i min kamp mod mørket, havde sovet under. Med Pink Floyds Ummagumma på min walkman, besteg jeg det store gamle træ og lagde mig til rette i skrævet mellem et par massive, udstående grene. Jeg lå med ansigtet vendt mod bladhavet og faldt i ét med træet. Bevægelserne i bladkronen over mig gled sammen med Ummagumma på hovedtelefonerne - et syret musikalsk univers, der gav ro for mine frustrationer med Ørner. Jeg lod mig synke ned i musikken. Den vemodige stemning passede perfekt til den stemning af mismod, der var i mig.

Senere forfulgte jeg en sporadisk lugt af ræv! Netop når man fangede lugten, var den væk igen. - "En duft så sød, som af rovdyr og død", tænkte jeg.

Det usynlige duftspor førte mig forbi rævens hule, men rævemor var ikke hjemme. Jeg søgte videre ad rævens skjulte stier og kom ud langs et gammelt stendige, ud mod mark og eng. Modsatte engene så jeg

en hvidkalket hovedbygning på et gammelt gods. Jeg besluttede at krydse engen for at komme over til godset, og jeg måtte af med sko og bukser midt ude i engen for at komme over en bred å.

Da jeg havde krydset åen og besteget den modsatte bred, blev jeg overfaldet af hestebremser. Jeg piskede mig selv med mine bukser for at få bremserne væk og stod som et nøgent baskende fugleskræmsel midt på engen. Endelig fremme over engen stod jeg ved en stor grøn plæne, der ledte op mod godsets gamle bygninger. Jeg så op mod det hvidkalkede hovedhus over skråningerne. Stedet virkede ubeboet, tilknapet og tillukket.

Jeg forcerede en grøft og sneg mig inden for i parken. Til venstre for mig, halvt gemt i skovkanten, lå en lille faldefærdig havepavillon. Døren på det lille hus hang skævt på sine hængsler og stod en smule på klem. Jeg gik hen over plænen uden rigtigt at tage mig af, at jeg nu var synlig oppe fra godset. Plænen var for længst opgivet som plæne og blev afgræsset af en flok får.

Ved havepavillonens gik jeg ind over bræddeterrassen og åbnede forsigtigt den skrøbelige terrassedør. Stedet var tomt og vokset til i spindelvæv. Det eneste efterladte inventar var en gammel stivrygget stol. Stolens blomstervævede betræk var mørnet og hullet. Alt var støvet. Et gammelt mølædt og luvslidt vægtæppe dækkede rummets bagvæg, og hvad der var tilbage af gulnede tapeter bar præg af, at her havde en kvinde i sin tid indrettet sig.

Romantiske forestillinger om en sødmefuld fortid tog form i mig. Stedets kvindelige touch og dets hele tristesse vandt på en eller anden måde genklang i mig. Jeg fik fine feminine fornemmelser. En helt anden følelse af det tøsede, end at være ørners tøs. Jeg fornemmede, at jeg kunne være en mere ædel skabning. Jeg mærkede en kvinde med stil, men en kvinde indesluttet i stilhed; en adelig enke måske. Jeg forestillede mig en kvinde, der havde mistet sin kærlighed på samme måde, som jeg var i færd med at miste min kærlighed til en verden af junk.

Jeg behøvede ikke at lugte til stolens hensmuldrende sæde for at indånde snerten af den kvinde, der engang havde siddet i havehuset i sin stol. Kvindens bløde sæde mod stolens blomstrede betræk var et usynligt og besnærende aftryk af ræv og skræv. – ”En duft så sød, som af rovdyr og død!” Det tøsede i mig følte sanseligt og ægte!

Jeg stod midt i et støvet feminint domæne og så for mig en kvindetype, der det ene øjeblik agerede ydmyg som efterladt, for i næste øjeblik med en snert af rovdyr at kunne sætte tjenestefolk og andre på plads. En kvinde hævet over det ordinære. En duft hævet over alt, hvad min mor nogensinde kunne være som kvinde.

Jeg tænkte et øjeblik på mig selv som lesbisk, men lesbisk var et anstrengt ord i forhold til de ægte følelser, der rumsterede i mig; følelser, der netop handlede om at være følsom som mand. Det tøsede og følsomme i mig søgte at tage form! - Tøsen forlangte at blive smagt og indåndet.

Jeg gik udenfor og satte mig på terrassen med ryggen mod pavillonens frønnede brædder. Jeg tænkte tilbage på de kulturhistoriske søndagscykelture, jeg havde været ude på med far og mor, og hvor vi havde besøgt andre elitære bastioner, som stedet hvor jeg nu tilfældigvis var havnet. Jeg genkaldte mine forældres nyfigne ærbødighed, når de havde nærmet sig adelige slotte. Jeg så mig selv rundet af selvsamme småborgerlige mindreværd og nyfigenhed. En småborgerlighed, der bøjede nakken for adelig elegance! Jeg var fra lille af indpodet en ureflektet beundring for elitær magt og for alt det smukke, der kunne købes for penge, hvis bare man havde penge og magt.

Dybest set var jeg en snobbet tøs. Det kunne ikke være anderledes med en småborgerlig familie, der ærbødigt og udtalt leflede for overklassens overflod. Jeg følte en sær vellyst ved tanken om at blive taget til nåde af kvinden i mig; det adelige og ædle. – ’Som i Lady Chatterleys Elsker’, tænkte jeg. D.H. Lawrences fortælling var som fiktionen om kvinden i mig. Hele min forståelse af køn og klasse hang nøje sammen med min småborgerlige baggrund og al dens selvudslettende utilstrækkelighed. Jeg var en del af et forkvaklet

mindreværd. Min opfattelse af køn var baseret på dualisme; hankøn over for hunkøn og rig over for fattig. Mine billeder af samfundets hierarki og kønnenes værdi var direkte hentet ud fra de mange slotte, mine forældre havde ladet mig beundre på vores kulturelle søndagsture. Jeg kunne endda indsnævre min opfattelse af magtens hierarki og kønnenes position til et helt bestemt loftsmaleri på et helt bestemt slot. Et billede, der havde vist mig en ophøjet verden af adelige og deres undersåtter. Et billede, der med skøn orden opdelte min verden i en verden for mænd og en verden for kvinder.

På loftshvælvingen i en imponerende udstyret sal havde mine forældre ladet mig beglo et loftsmaleri; en parkscene, en fiktiv gengivelse af et opadstræbende barokt haveanlæg med vinranker og himmelske balustrader. Et loftsmaleri, der fik rummet over mig til at fortsætte opad, som om man selv stod placeret midt i en atriumgård under Guds åbne himmel. På loftshvælvingen havde jeg set to selskaber foran hver deres brede marmortrapper. Over den ene ende af salen stod slotsherren og hans hof, over den anden fruen i huset og hendes damer.

Slotsherren var netop trådt ind fra højre med sit pyntede jagtselskab af ligesindede. Jeg huskede en ældre kvinde stå mærkeligt kunstigt placeret ved slotsherrens side. Herren og den ældre kvindes ansigtstræk var tydeligvis beslægtede og deres klæders pragt overstrålede alle andres. Herren i huset og den gamle frue i huset, hans mor, gættede jeg.

Bag den gamle frue var malet en ældre nonne, og alle i slotsherrens selskab, bortset fra nonnen, så imod damernes ende af rummet. Nonnen stod med bedende hænder og ansigtet vendt mod himlen. Hun lyste op i mændenes selskab. Et strejf af lys fra himlen bestrålede hendes ansigt. Hun måtte være slotsherrens søster. En søster, der ikke havde kunnet få den, hun elskede, og nu skulle fremhæves, fordi hun i stedet havde viet sit liv til lyset fra Gud.

Jeg kunne genkalde mig, at der over et af salens hjørner var malet et træ, hvor nogle drenge var i færd med at klatre op imod Guds himmel. Og at der længere oppe svævede et par smilende engle, der pegede ned på drengene. Endnu højere oppe i himlen over slotsherrens selskab sad Den Hellige Jomfru Maria på sin trone, og i skyerne under hende knælede en ridder i blank rustning med sine hirdmænd. Ridderen rakte med begge hænder sit sværd frem mod Den Hellige Moder, og englene ved hendes skørter tog med deres små buttede hænder imod ridderens skinnende sværd. Hvide duer bredte deres vinger ud og steg op mod himlen, og under den himmelske fred, som den gamle ridder og hans mænd indstiftede, bragte herrens jagtselskab nu dagens bytte hjem. En tjener sås bære på et par blodigt sønderskudte harer, en anden bar på et bundt spraglede, men døde, fasaner. Nogen andre bar på tomme fade og sammenklappede jagtstole. En af jægerne i selskabet løftede sit bytte frem; en bister, men død ræv. Og i støvet foran herrens fremstrakte støvlefod kunne man se et par brogede jagthunde snuse viljeløst omkring.

Fulgte man jagtselskabets øjne, så man fruens selskab i den anden ende. Fruen i sin ende tog værdigt imod de hjemvendte mænd. Hun stod med børnene, to drenge og tre piger, så vidt jeg husker. Alle børnene var centralt placeret bag deres mor og meget elegant pyntet op. En gråhåret præst stod i strunk figur med sin hånd på den ældste drengs skulder. En præst, der syntes at være moralens håndhæver over slægtens arvinger.

En af de pyntede damer i fruens selskab balancerede koket med en lille solparaply, og to unge damer bag fruen holdt en kejtet hånd op for ansigtet, som om de lo ved synet af en eller anden i det mandlige selskab. Jeg huskede også et par spraglede påfugle spankulere omkring nær fruens overdådige skørter. Den ene med sin halefjers fulde pragt bredt ud. Slotsfruens ansigtsudtryk var mildt og syntes at favne alle i mandens selskab.

Over slotsfruens del af himlen så man Jesus Kristus på hans trone. Hans hænder var løftet mod det guddommelige lys, der spotvist strålede ned over de to selskaber; det guddommelige lys, der forenede

mændenes og kvindernes himmel. Og højt oppe i den perfekt perspektiverede himmel myldrede det med letpåkledte engle. Engle, der viste vej mod det allerhøjeste.

Jeg kunne med overraskende nøjagtighed udmale dette loftmaleri for mit indre, og jeg blev klar over den overvældende betydning, som dette billede havde haft for mit følelsesliv. Det var dette opstyltede billede, der havde lært mig at elske. Jeg elskede ikke kødeligt. Jeg elskede æstetikken, en fiktiv skønhed, kønnes æstetik. Dette erindringsbillede var til evig tid min drøm om den guddommelige skønhed og aristokratisk smukke ansigter!

Som dreng var jeg mest optaget af de dødt stirrende øjne på den bistert udseende ræv og af børnenes ligeså bistert udseende præst eller lærer. Men når jeg genmalede billedet for mig nu, så jeg primært slotsfruens blik og den arrogante, men favnende måde, hvorpå hendes blik omsluttede mandens selskab. Det gik op for mig, at slotsfruen var billedets egentlige centrum. Gud i himlen var usynlig og kun til stede som lys. Jomfru Maria og Jesus på hver deres trone, var nogle tågede figurer med udvandede øjne, og manden i huset var bare opblæst og dumstolt. - Nej, den egentlige hersker var herskerinden! Måden, hvorpå hun omsluttede alle med sin magtfulde sødme, var der ingen, der kunne modstå. Hun var den eneste person i billedet, som syntes fuldt nærværende og til stede, og det var tvingende nødvendigt for hende at være til stede. Det gjaldt hendes prestige. Det gjaldt magten. Hendes magt lå i at have overblikket og være beundret.

På stedet opdagede jeg historien om den kvinde, der boede i mig. Denne ensomme kvinde, min indre tøs. Alt det ensomme smukke i mig var på en gang både dødt og levende. Jeg havde i mig en inkarnation af kvindelig stolthed, og da jeg senere hjemme på loftsværelset renskrev mit billede af fruene på godset, blev jeg klar over, at jeg stod med et problem. Jeg havde frisat den kvindelige side af mig selv, men det var vanskeligt at afgøre, om hun var en del af mig, eller om jeg var en del af hende. Jeg tænkte, at min indre herskerinde måske slet ikke var en adelig frue, men derimod gudinden Narko i fornyet skikkelse. Narko, der havde fat i mig på den værst tænkelige og skizofrene måde, hvor jeg ikke længere vidste, hvem jeg selv var.

Jeg så min herskerinde gå ned over plænen mod pavillonen nederst i parken. Den pavillon, som hendes afdøde ægtemand havde ladet bygge til hende. Når hun tog ophold i havepavillonen, vidste alle, at hun ikke ville forstyrres af hverken tjenestefolk eller andre. Nådighedsønske var at være alene.

Ved pavillonen gik den unge frue ind over verandaen og ind i den salon, som vendte ud mod engene. I salonen var en tung, stivrygget, blomsterbroderet stol sat frem. Hendes yndlingsstol. Stolen var placeret midt i rummet, vendt bort fra udsigten over engene og med front imod havesalens bagvæg - imod skyggerne i huset.

Enkefruen tog plads i sin stol. Bag hende stod skodderne for de høje vinduesfag halvt på klem, og verandadørene var ligeledes efterladt på klem. Gennem dørene og fra vinduerne trængte stråler af varmt sollys og lydene ude fra parkens solbeskinnede stilhed ind i rummets hengemte indre. Den unge frue kunne høre en spag pippen fra et par spurve i vedbenden på væggen udenfor, men ellers var alt perfekt stille.

Hun lod blikket opsluge af detaljer i den gobelin, der dækkede havestuens bagvæg. Med solen lavt på himmelen og det sparsomme lys udefra fremstod gobelinen næsten glødende. Og jo mere enkefruens sorttindrende øjne tilpassede sig halvmørket, desto flere detaljer så hun i det vævede billede. Specielt havde hun øje for den guldfasan, som spankulerede omkring i udkanten af det vævede scenarie.

På hendes spadseretur ned over plænerne var det lykkedes et par små bløde lokker at løsne sig fra hendes ellers perfekt opsatte paryk. De løse lokker dryppede blødt ned mod stoleryggens blomstervævede betræk, og aftenrødmænd, der havde sneget sig op ad stoleryggen, glimtede i de sortblanke hårløkker.

Hun var klædt helt i sort, og hendes spinkle skuldre i skjorteblusens sarte silke syntes overraskende anspændte. Hun knugede sine smalle hænder hårdt omkring stolens smukt udskårne armlæn. For selvom

fruens øjne var fæstnet ved gobelinens vævede billede, var hendes sanser vendt mod lydene udefra; lydene af virkelighedens fasan. Denne spraglede fugl, der spankulerede frit omkring på plænen ud mod engene. Hun så for sig, hvordan virkelighedens fasan plirrede med øjnene og prøvede at tyde den skygge, der bevægede sig gennem buskadset bag grøften. Overraskende og pludseligt besluttede virkelighedens fasan sig for at skræppe op og advare alverden mod en ukendt fare. Kaglende og støjende baskende fuglen tværs over plænerne i retning af skovbrynet bag pavillonen.

Oppe på bakken foran godsets hovedbygning kom en kantet mand til syne. En bredskuldret mand, der løftede en hånd som skygge over øjnene og spejdede mod den del af parken, hvor fasanen var fløjet op. Enkefruen fornemmede, at skikkelsen ude i buskadset stivnede, og hun smilede. Hun bemærkede med tilfredshed, at man oppe fra godset holdt øje med hende og med, hvad der foregik omkring pavillonen. Men hvad der end foregik ude i grøften bag buskene, tilhørte det hende alene. Og hun var uden frygt! Den unge frue vidste med sig selv, at alt, hvad der udkrystalliserede sig af gobelinen i havepavillonen, var skabt for hende helt privat. Intet i verden gav hende større tilfredsstillelse, end netop denne gamle gobelin i havepavillonen. De billeder og begivenheder, hun fremmanede af sit vægtæppe, gav hende indre styrke. En styrke, hvormed hun nemt kunne kue eller knuse enhver tyvagtig lømmel, eller hvad det end var, der havde sneget sig ind i hendes verden.

****

Jeg var min egen tøs, men stadig også Ørners tøs. Jeg var fortsat hans vedhæng, når han ellers lod mig følge med. Og sidst på sommeren var jeg vågnet på gulvet på en snavset madras i et snavset rum, uden at jeg umiddelbart vidste, hvordan jeg var havnet der. Rundt om mig hang støvede netgardiner ned fra loftet. Jeg vågnede på grund af et køligt pust fra en åben dør. Et køligt pust, som fik netgardinerne omkring mig til at bevæge sig. Over mig på væggen ramte dagslyset udefra en farverig plakat. Plakaten forestillede en frodig have med en hvid marmortrappe. Trappen førte op imod en strålende azurblå himmel. Og trappen havde kun tre trin.

Fra madrassen kikkede jeg døsig op på den smukt tegnede plakat. Jeg så tre magtfulde ord mejslet ind i hvert af trappens tre trin. Nederst "peace", derefter "love" og på øverste trin mod den azurblå himmel "understanding". Trappen og de tre ord var indrammet i et overdådigt psykedelisk blomsterflor!

Dette var starten på en ny dag. Igen var jeg ikke kommet ordentligt i seng, men en eller anden havde venligt kastet en lanolinlugtende afghanerpels over mig. Jeg smagte på ordene "peace, love and understanding", og samtidig forsøgte jeg at få pelsjakken til at dække både fødder og overkrop på én gang. En kendt stemme inden i mig forsøgte at nedgøre den hellige treenighed af fred, kærlighed og forståelse. Min fars stemme. Jeg kunne høre min far citere filosofen Herbert Marcuse – 'menneskeheden er fremmedgjort'. Et bedrevidende standpunkt, der ifølge min far tydeliggjorde, at verden var et kapitalistisk bedrag; en konspiration styret af pengenes magt. En verden, hvor de rige bedrog de mindre rige, og hvor alt handlede om penge og de muligheder, der kunne købes for penge. - "Penge er magt!" Men i overensstemmelse med plakaten over mig valgte jeg at tro på kærligheden. Jeg troede på John Lennon og "all you need is love".

Jeg opgav at holde varmen under den alt for korte pelsjakke og satte mig op. Bag de viftende gardiner fik jeg øje på Ørner på en anden madras, og jeg erindrede, hvordan vores aften var endt. Vi var i Templet hos Polledrengen. Templet var stedet for fred og forsoning, og alle havde været knokkelskæve. Polledrengen og Ørner, der havde været fjender siden folkeskolen, havde endelig sluttet fred. Gamle stridigheder var druknet i hashtåger. Templet var tilholdssted for både venner og fjender, og man stenede i fælles forsoning, efter at alle havde fået luftet gammelt nag.

Polles sted var et baghus til et baghus. En saneringsmoden rønne, hvor Polledrengen og hans berejste hippiekæreste Ellen igennem meget lang tid havde brændt store mængder røgelse af. Alt i Templet lugtede af røgelse, men samtidig lugtede Templet også fugtigt og indelukket. En markant kvalm lugt, der mindede om smagen af Polledrengens hashkager. Polles vamble kager, som han bagte af lige dele chokolade og lige dele Sort Afghan. Polledrengens sorte afghan var en skimlet hash, der kom fra huler under Hindukusch; en hash indsamlet hos bjergbønder, og derefter presset og lagret af kætteriske munke, påstod Polle.

Jeg fulgte med øjnene en lille bunke skidt, der hvirvlede rundt langs kanten af madrassen. Den lille ubestemmelige kugle ramte et af de viftende gardiner og blev hvirvlet af sted i en ny retning. Dagslyset udefra afslørede netgardinernes snavsede aftryk af de mange hashhungrende hænder, der hver dag banede sig vej ind og ud mellem gardinerne.

Faktisk var det længe siden, at Templet havde været det lille eksotiske stykke Indien, som det havde været dengang Polledrengen fandt sammen med Ellen. Nu var Ellen flyttet, og templets hennafarvede vægge fremstod lortebrune af kropsvarmen fra de mange, der hver aften samledes hos Polle. Fugten i væggene havde ødelagt Ellens yndlingsplakat af Ganesha og på samme måde forgrimmeth de andre mangedarmede hinduguder, der var hæftet op på væggene. I det blege dagslys fra den åbne dør tog Templet sig ud som den forfaldne hashbule, stedet i virkeligheden var.

Ørner på den anden madras var mindst ligeså forgrimmeth og dødlignende som de ødelagte gudeplakater. Hans læber var blå som Kalis, og den kalkplet, han havde sat i sin pande om aftenen, var næsten skallet af.

Som en hån mod Polle havde Ørner om aftenen udnævnt sig selv til Templets guru. Ørners selvudnævnelse havde virket blasfemisk på alle, der var ved nogenlunde bevidsthed. Det ophøjede, der engang havde været over Ørner, var for længst væk. Ørner levede på renommeth. Hans rablende talestrøm havde ikke længere den samme intense meningsfylde som før, hvis altså ikke lige det handlede om stoffer og handel med stoffer. Men man slap ikke, for folk ville gerne være der, hvor Ørner og hashen var.

Jeg havde ret svært ved at finde kærligheden frem, når jeg så over på Ørner. Hans hoved var drejet slapt ud til siden, og den gummistrop, som han havde brugt til sit seneste fix, lå i hans udstrakte hånd. Pumpen dinglede stadig fra hans underarm!

Pludselig gik det op for mig, at Ørner helt bogstaveligt havde taget sit sidste fix. Ørner så ikke bare dødlignende ud. Han var død! Og døren stod åben ud til det fri, fordi alle havde haft travlt med at komme ud og væk. Ingen havde haft tid til at se sig tilbage og lukke døren.

Vi vidste, at den seneste sending morfinbase var næsten 90 procent ren heroin, og alligevel havde Ørner fikset sig en overdosis. Jeg fik travlt med at samle mine ting og komme af sted. Der ville med garanti ikke gå lang tid før de kamferstinkende strømere indfandt sig. Og jeg skulle ikke være den sidste, når de kom. Hvem som helst, der måske vidste noget, ville helt sikkert blive slæbt med på stationen, og jeg kom hurtigt ud ad døren.

Junk var uæstetisk. Og heldigt for mig, at jeg hjemmefra trods alt var indpodet en vis guideline for godt og skidt - æstetiske fornemmelser, der fortalte mig, hvad jeg kunne være med til og ikke være med til. Alligevel kunne jeg nemt forestille mig, at det var mig, der lå med nålen i armen. Jeg kunne forestille mig suset, men jeg havde bare set for mange hullede junkiearme. Jeg længtes ikke efter nålens smertesødme. Jeg havde alt for tæt på set tomt stirrende øjne, når junken 'fadede' ud. Jeg havde set for mange ødelagte årer, der nærmest flygtede for nålen. Jeg havde set en feberystende og desperat Polle opgive at finde gode årer og hugge nålen i låret. Jeg så stadig for mig den pestblå plamage, der bredte sig, der hvor han hamrede indholdet af pumpen ned i sit afmagrede lår.

Ørner havde bevæget sig på grænsen mellem de stoffer, der blev distribueret i hippiemiljøet, og de stoffer, der kom fra mere ubehagelige typer. Typer, der tændte en alarm i mig. Men Ørner havde en anden tilgang til den slags folk. Ørner var uden æstetiske fordomme, og jeg måtte gribe mig selv i, at jeg faktisk fra start havde set ned på Ørner og hans familie. Jeg havde fra start haft æstetisk ubehag ved de billeder og vægdekorationer, der hang i Ørners og hans forældres hjem. Der var 'hjorten i skovbrynet'. Jeg fandt Ørner og hans forældre blottet for smag. Til forskel fra mit hjem diskuterede man hjemme hos Ørner ikke smag og behag. Og jeg havde vidst det hele tiden. Ørner var på forhånd dømt. Mangel på æstetik var en dødsdom.

Gudinden Narko havde taget Ørner til sig, og efter Ørners død badflippede jeg. Bare den mindste berøring med Narko gav mig sitrende fornemmelser i kroppen, som om jeg igen var på LSD. Blot et enkelt sug af en chillum gjorde farverne omkring mig til en uæstetisk melering af bæbrunt og gråt. Min fascination af Narko 'fadede' ud.

Det 'bevidsthedsudvidende' ved gudinden Narko var i virkeligheden svært at få øje på. Jeg havde alt for nemt ladet mig forføre af hende, fordi jeg ikke kunne finde ud af det med kærligheden og min egen seksualitet. Under Narko havde min seksualitet ligget fuldstændig underdrejet, og jeg havde intet brugbart lært om mig selv. Jeg var følelsesmæssigt og udviklingsmæssigt gået i stå. Den seksualitet, der nu var vågnet i mig, var fantasier om alternativer til Narko; ny afhængighed, ny underkastelse og ny tøset meningsfylde. Jeg så gudinden Narko bøje sig over Ørners kiste, og på min egen depressive måde skrev jeg forsøgsvis mig selv ned i hans kiste. Jeg havde behov for at få bearbejdet det forførende mørke, der boede i mig:

Da låget på kisten blev skruet fast, mærkede jeg et sug af vakuum omkring mig. Ude bag glasset i kistens kikhul kom et dæmonisk kvindeansigt til syne. Hun bøjede sig langsomt ind over kisten, og hendes alt for røde læber trykkede et klæbende kys på glasset. Hun skubbede slåen for kikhullet til. Lugten af balsameret liderlighed lukkede sig om mig og kvalte Det Klare Lys.

Kisten blev løftet op, og jeg udstødte en klagede lyd over, at jeg jo aldrig rigtigt nåede at elske nogen, men min stemme slap ikke ud gennem kistens polstring. Jeg blev stille skubbet ind over ladet af rustvognen og gled ind i Første Bardo - min første 'mellemtilstand'. Jeg så det frådende mørke sive op fra alle navnløse mellemrum, og i mit indre mærkede jeg det dunkle og alt opædende, der ventede på mig.

Mit liv havde bare været en tilfældig gnist midt i svælget på denne alt opædende kosmiske ubestemmelighed. Jeg vidste, at livets gnist ville brænde videre uden mig, men samtidig hang jeg fast ved livet. Jeg hang i livets uophørlige spind. Jeg var som klæbet fast til et evindeligt rumlende parringshjul, og jeg kunne forstå, at mellemrummene af tid og rum havde bestemt mit liv med tilbagevirkende kraft. Foran mig hørte jeg mørket buldre imod en hinsides kyst, og ordet 'skæbne' blev meningsfuldt.